



РЕШЕНИЕ

КАРАР

13.03.2017

с. Майдан

№ 22-102

Югары Ослан муниципаль районының Мәйдан авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Мәйдан авыл жирлеге башлыгы В.В.Михеев мәгълүматын тыңлап, Югары Ослан муниципаль районы Мәйдан авыл жирлеге советы, гамәлдәге кануннарның үзгәрүенә бәйле рәвештә, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Мәйдан авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карар проекты эшләнде, ул жирлек Советы тарафыннан хупланды, Жирлек жирлегенең мәгълүмат стендларында һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында халыкка житкерелде һәм жирлек халкы белән гавами тыңлауларда фикер алышунуның барлык кирәкле процедураларын узды, дип билгели.

Югарыда бәян ителгәннәрдән чыгып, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары һәм 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 19, 88-90 статьялары, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Мәйдан авыл жирлеге Уставының 19, 88-90 статьялары нигезендә

Югары Ослан муниципаль районының
Мәйдан авыл жирлеге Советы
каrar итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Мәйдан авыл жирлеге Уставына 1 нче кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүгә.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Мәйдан авыл жирлеге Уставының яңа редакциясен расларга (2 нче кушымта).
3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Югары Ослан муниципаль районының Мәйдан авыл жирлеге Советының социаль-икътисады, законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Мәйдан авыл җирлегә башлыгы

В.В.Михеев

Мәйдан авыл җирлеге
Советының 2017 елның 13
мартындагы № 22-102
карарына
1 нче кушымта

Югары Ослан муниципаль районы Мәйдан авыл җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр

Югары Ослан муниципаль районының Мәйдан авыл җирлеге Уставына түбәндәге эчтөлөкләргә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә:

Уставның 7.1 статьясындагы 1 пункттын түбәндәге эчтөлөкләргә 14 пункт өстәргә:

«14) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру»;
Уставның 19 статьяның 3 пунктсындагы 1 пунктчасын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1) Җирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы конституциясе яисә законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелү очраklarыннан тыш»;

3. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы җирлеге Уставының 43 статьясындагы 4 пункттын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«4) әлеге Устав, җирлек Советы кабул иткән норматив хокукый актларга билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару һәм халыкка җиткерүне тәмин итә, шулай ук җирлек Советының утырышлар беркетмәләренә имза сала».

Уставның 48 статьясындагы 7 пункттын түбәндәге эчтөлөкләргә абзац өстәргә:

“Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында” 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра;

5. Җирлек Уставының 67 статьясын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«67 статья. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару, халыкка җиткерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе.

1. Җирлек Советы карарлары, әгәр карар үз карары белән башкасы билгеләнмәгән булса, кабул ителгән көннән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Салымнар һәм җыемнар турында Җирлекнең хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Җирлек Уставын кабул итү яисә әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карарлары федераль законда, әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2. Җирлек башлыгының, Башкарма комитетның хокукый актлары, әгәр актлар үзләре тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аларга кул куйган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм граждандар хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль хокукый актлар аларны рәсми бастырып чыгарганнан һәм халыкка җиткәргәннән соң үз көченә керә.

4. Һәр муниципаль хокукый актта аның реквизитлары: исеме, аңа имза салу датасы (Җирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актлар өчен - шулай ук аны

Жирлек Советы кабул иткән дата), теркәү номеры, хокукий актны имзалаган вазыйфаи зат исеме булырга тиеш.

5. Жирлек бюджеты турында, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында, аны юкка чыгару турында һәм аның гамәлдә булуын туктатып тору турында, жирле салымнар һәм җыемнар билгеләү турында карар, шулай ук Жирлек Советы, Жирлек Башкарма комитеты кабул иткән башка норматив хокукий актлар, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукий актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, аларны кабул иткән көннән алып җиде көн эчендә рәсми басылып чыгарга һәм халыкка җиткерелергә тиеш.

6. Шулай ук жирле референдумны билгеләү турында норматив булмаган хокукий актлар да Поселение чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору, Жирлек башлыгын сайлау, Поселение бюджетының үтөлеше турында хисап һәм законнар нигезендә башка актлар һичшиксез рәсми бастырып чыгарылырга һәм халыкка игълан ителергә тиеш.

7. Законнар яисә әлеге Устав нигезендә рәсми бастырып чыгару һәм халыкка игълан итү мәҗбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукий актлар, аларны чыгарган органнар яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары карары буенча бастырып чыгарылырга яисә халыкка җиткерелергә мөмкин.

8. Басып чыгарганда һәм халыкка җиткәргәндә муниципаль хокукий акт реквизитлары, “Волжская Новь” район газетасының чыгу датасы, Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында урнаштыру датасы, авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнашу датасы күрсәтелә.

9. Муниципаль норматив һәм башка хокукий актларны рәсми бастырып чыгару аларның «Волжская новь» район газетасында тулы текстын бастырып чыгару яисә аларның тулы текстын Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Өстәмә муниципаль норматив хокукий актлар Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.

10. Муниципаль норматив һәм башка хокукий актларны халыкка җиткерү аларның тулы текстын жирлекнең торак пунктлары территориясендә мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән аларны гомуми мәгълүматларга җиткерүдән гыйбарәт. Күрсәтелгән мәгълүмат стендлары, аларның урнашу урыннары жирлек советы тарафыннан раслана һәм жирлектә яшәүчеләрнең норматив һәм башка хокукий актлары тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш. Муниципаль норматив һәм башка хокукий актлар күрсәтелгән мәгълүмат стендларында аларны урнаштыру датасыннан 30 көн эчендә булырга тиеш».

88 статьяның 3 пунктының икенче җөмләсен түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук жирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында һичшиксез яңадан торгызу рәвешендә үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару, игълан итү таләп ителми.

Совет рәисе,

Татарстан Республикасы

Югары Ослан муниципаль районы

Майдан авыл жирлеге башлыгы

В.В.Михеев

Мәйдан авыл җирлеге
Советының 2017 елның 13
мартындагы № 22-102
карарына
2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы
Мәйдан авыл җирлеге Уставы статьяларының яңа редакциясе

Статья 7.1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итүгә җирле үзидарә органнары хокуклары.

Җирле үзидарә органнары Җирлек түбәндәгеләргә хокуклы:

1). җирлек музейларын төзү;

2). Үз көчен югалтты;

җирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

4). Опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;

5). Җирлек территориясендә җирле милли-мәдәни автономияләренә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

6). Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм җирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәتلәр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру.

7). Җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

7.1.) муниципаль яңын сагы булдыру;

8). туризмны үстерү өчен шартлар тудыру.»;

9) кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәҗбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче иҗтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

10) инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан оешмалар тарафыннан төзелгән "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ярдәм күрсәтү;

11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданның торак урыннары бирү;

12) федераль законнарда билгеләнгән төрләрдә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтүләренә сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру;

13) җирлек территориясендә яшәүче хужасыз йорт хайваннарын аулау һәм асрау чараларын гамәлгә ашыру.

14) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнәндәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

Жирле үзидарә органнары әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләргә хәл итәргә, башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга (ул «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принципнары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә аларга тапшырылмаган) хокуклы, әгәр бу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләргә жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенцияләренән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан тыш, жирле бюджетлар керемнәре исәбенә кертелмәгән һәм түләүләргә өстәмә нормативнары буенча салым керемнәре кергән башка мәсьәләләргә хәл итәргә хокуклы.

Статья 19. Ачык тыңлаулар

1. Халык катнашында жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә буенча муниципаль хокукый актлар проектнары буенча фикер алышу өчен Жирлек советнары, Жирлек башлыгы тарафыннан гавами тыңлаулар үткәреләргә мөмкин.

2. Халык тыңлаунары жирлек халкы, жирлек советнары яки Жирлек башлыгы инициативасы буенча уздырыла.

Халык яки Жирлек Советнары инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Жирлек советнары тарафыннан билгеләнә, ә Жирлек Башлыгы инициативасы буенча - Жирлек Башлыгы инициативасы белән.

3. Халык тыңлаунарына түбәндәгеләр чыгарылырга тиеш:

1) Жирлек уставнары проектнары, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләргә һәм өстәмәләргә керту турында муниципаль норматив хокукый акт проектнары, муниципаль берәмлек уставнарына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы конституциясе яисә законнары нигезләмәләрен әлеге уставнары әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләргә кертелү очракларыннан тыш»;

2) Жирлек бюджетнары проектнары һәм аны үтәләше турында хисап;

3) жирлекне үстерү планнары һәм программаларнары проектнары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләргә проектнары, территорияләргә планлаштыру проектнары һәм территорияләргә ызанлау проектнары, территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләргә проектнары, шулай ук жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәтләргә бирү мәсьәләләргә, рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылу, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мәсьәләләргә. Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән бер төренә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару буенча расланган кагыйдәләргә булмаганда башка шундый файдаланудагы төргә үзгәртү мәсьәләләргә;

4) Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләргә;

5) жирле салымнар һәм жыемнар билгеләү мәсьәләләргә.

4. Гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда кабул ителәргә тиеш.

5. Аларнары үткәрү вакытын һәм урынын күрсәтеп, гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар һәм гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль хокукый акт проектнары гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда халыкка житкереләргә тиеш.

6. Гавами тыңлаулар уздыру турында карар игълан ителгән көннән һәм халыкны үткөрү көненә кадәр Жирлек башлығы халыкка гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәرمәләр, шул исәптән муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларына чыгарылучы проектка төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жиберергә хокуклы. Жирлек башлығы кергән тәкъдимнәрне һәм кисәтүләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәرمәләр ачык тыңлауларда катнашучыларга житкерелә.

7. Халык алдында тыңлаулар гамәлдәге кануннарда билгеләнгән срокларда уздырыла. Халык тыңлаулары белгечләр, экспертлар, кызыксынган затлар чакыруы белән уздырыла. Халык тыңлауларында Жирлектә яшәүче һәркем катнашырга хокуклы.

8. Гавами тыңлаулар уздыру йомгаклары буенча жирле үзидарә органнары һәм жирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә, аларның компетенцияләренә муниципаль хокукый акт проектын гавами тыңлауларга чыгару кертелгән.

9. Гавами тыңлаулар нәтижәләре гамәлдәге кануннарда билгеләнгән срокларда халыкка житкерелергә тиеш.

10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе Жирлек Советы тарафыннан раслана торган гавами тыңлаулар турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

Статья 43. Жирлек башлығының вәкаләтләре

Жирлек башлығы:

1) жирлек башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданныр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, ышанычнамәсез рәвештә Жирлек исемәннән эш итә; Жирлек исемәннән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм гражданныр белән шартнамәләр һәм килешүләр төзи;

2) Жирлек Советы эшен оештыра, Жирлек Советы утырышларын жыя һәм аларда рәислек итә;

3) жирлекнең башкарма комитеты эшчәнлегенә бердәм башлангыч принципларында житәкчелек итә һәм үз компетенциясенә керә торган вәкаләтләрнең башкарма комитеты тарафыннан үтәлүе өчен шәхси жаваплылык тотә;

4) әлеге Устав, Жирлек Советы кабул иткән норматив хокукый актларны билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару һәм халыкка житкерүне тәэмин итә, шулай ук Жирлек Советының утырышлар беркетмәләренә имза сала».

5) Жирлек Советы һәм Жирлек Башкарма комитеты эшендә жәмәгәтчелек фикерен хәбәрдарлығын һәм исәпкә алуны тәэмин итү чараларын күрә; халыкка Жирлек Советы һәм Башкарма комитеты эшчәнлегенә турында даими мәгълүмат бирә;

6) жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан гражданнырны кабул итүне оештыра, атнага кимендә бер тапкыр гражданнырны шәхси кабул итә, гражданнырның тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятләрен карый, алар буенча карарлар кабул итә;

7) Жирлек акчаларына, шул исәптән Жирлек Советының эшчәнлегенә тәэмин итүгә һәм аның эшчәнлегенә тәэмин итүгә акчалар белән, расланган бюджетка туры китереп, банк учреждениеләрендәге Жирлек бюджет һәм башка счетларын ача һәм каплай;

8) закон һәм әлеге Устав нигезендә гражданнырның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру буенча Халыклар Советының хокукый актын кабул итүне оештыра;

9) Жирлек Советы каравына Жирлек бюджеты проектларын һәм аның үтәләше турындагы хисапларны тапшыра;

10) Жирлек Советы каравына Жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтөлеше турындагы хисапларны тапшыра;

11) Жәмәгать Советы раславына башкарма комитет структурасы проектын кертә, хезмәткәрләр санының иң чик структурасы һәм хезмәткә түләү фонды билгеләгән структура нигезендә Жирлек Башкарма комитетының штат расписаниесен раслый;

12) Вазыйфага билгеләнәп куя һәм муниципаль хезмәткәрләрне һәм башкарма комитетның башка хезмәткәрләрен вазыйфаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, кызыксындыру һәм дисциплинар җаваплылык чараларын күрә;

13) жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм (яисә) аны гамәлгә ашыруны тәэмин итә, аларны үтәү өчен шәхси җаваплылык тотат; тиешле законнар нигезендә һәм гамәлгә ашырыла, тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча хокукый актлар чыгара;

Елына кимендә бер тапкыр яисә Жирлек Советы таләбе буенча Жирлек Советы үзенең эшчәнлегенә һәм эшчәнлегенә турында хисап тапшыра;

15) дәүләт һәм башка органнардагы Жирлек мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау чараларын күрә, Жирлек исемненән судка гариза бирә, ышанычнамәләр тапшыра;

16) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрен, шулай ук әлегә Устав тарафыннан кертелгән башка вәкаләтләрен, Жирлек Башлыгы компетенциясенә Жирлек Советы карарлары белән гамәлгә ашыра.

Жирлек башлыгы "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрен һәм тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш.

Статья 48. Башкарма комитет вәкаләтләре

Башкарма комитет:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- Жирлек бюджеты проектын, Халыкны комплекслы социаль-икътисадый үстерү планнары һәм программалары проектларын эшли;

- жирлекнең бюджетын үтәүне тәэмин итә, жирлекнең социаль-икътисадый комплекслы үсеш планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- Жирлек бюджетының үтөлеше турында хисап, жирлекнең социаль-икътисадый комплекслы үсеш планнарының һәм программаларының үтөлеше турында хисаплар әзерли;

- Жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын чагылдыра торган статистик күрсәткечләрен җыюны оештыра, һәм күрсәтелгән дәүләт хакимияте органнарына законнарда билгеләнгән тәртиптә тапшыру;

2) жирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- Жирлек Советы карары белән билгеләнә торган очракларда муниципаль мөлкәтне читләштерү турында тәкъдимнәрне, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәрне Совет тарафыннан килештерүгә (раслауга) кертә;

- Жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; жирлек

территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- Жирлек советы билгеләнгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль учреждениеләрне финанслауны тәмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләнгән вазыйфасыннан азат итә;

муниципаль заказны формалаштыра һәм урнаштыра; муниципаль заказның үтәлешен тикшереп тора; Жирлек төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт күрсәтү, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция житештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәт күрсәтү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәт күрсәтүләр буенча эшләр заказчысы булып тора, халыкның үз матди һәм финанс чараларын кулланып, башка эшләрне башкаруга заказчы булып тора;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- Жирлекнең генераль планы проектын һәм жирлекнең башка шәһәр төзелеш документациясе проектларын эшли һәм Совет раславына кертә, аларны гамәлгә ашыруны тәмин итә;

-жирлек территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капитал ремонтлаганда объектлар төзелешенә, аларны эксплуатациягә кертүгә рәхсәт бирә;

- муниципаль милектәге жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны планлаштыра һәм оештыра;

- Жирлек жирләреннән файдалануга жир контролен гамәлгә ашыра;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның гамәлләре турында тиешле органнарга хәбәр итә;

- Жирлек территориясендә жирле әһәмияттәге дөвәлау-савыктыру урыннарын һәм курортларны үстерүне һәм саклауны тәмин итә;

4) төзелеш, транспорт һәм элемент өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, жирлек территориясендә торак төзелеш өчен шартлар тудыруны тәмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар буларак гражданның исәпкә алуны алып бара;

- торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга күчерү турында билгеләнгән тәртиптә карар кабул итә, торак биналарны яңадан урнаштыруны һәм яңадан планлаштыруны килештерә, муниципаль торак фондын торак урыннарын билгеләнгән тәртиптә яшәү өчен яраксыз дип таний;

- жирлектә яшәүче һәм торак шартларын яхшыртуга мохтаж аз керемле гражданның, торак законнары нигезендә торак урыннары белән тәмин итә,

-муниципаль торак фондыннан файдалануны һәм аны саклауны, әлеге фондын торак урыннарының билгеләнгән санитария һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килүен тикшереп тора;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген тәмин итә, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген законнар нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыра һәм муниципаль транспорт оешмаларын төзү яисә хосусый һәм башка транспорт предприятияләре һәм оешмалары халкына транспорт хезмәте күрсәтүне шартнамәле башлангычларда жәлеп итү юлы белән халык чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны тәэмин итә;

- Жирлек территориясендә эшләүче жәмәгать транспортының маршрутларын, хәрәкәт графигын, тукталыш урыннарын раслый яисә килештерә;

- жәмәгать транспорты тукталышлары өчен бүлеп бирелгән урыннарны төзекләндерүне тәэмин итә;

- халыкны элемент хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

5) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

-жирлек чикләрендә халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итүне, су чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэмин итүне оештыра;

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

- халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыруны тәэмин итә;

- мәдәният оешмаларының ялын оештыру һәм халыкны хезмәт күрсәтүләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- массакуләм физик культура һәм спорт жирлегә территориясендә үсеш өчен шартлар тәэмин итә, жирлек территориясендә спорт объектлары төзелешен стимуллаштыру чараларын күрә, муниципаль торак фонды йортлары янындагы территориядә спорт майданчыкларын төзүне һәм карап тотуны, башка муниципаль спорт корылмаларын төзүне һәм карап тотуны тәэмин итә,

- халыкның күпләп ял итүе һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыру өчен шартлар тудыра;

-ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;

энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны раслау һәм гамәлгә ашыру, жирлек чикләрендә муниципаль торак фонды тәшкил итә торган күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүен үткөрүне оештыру һәм үткөрү, энергияне сак тоту турындагы һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыру һәм үткөрү

6) төзекләндерү өлкәсендә:

- көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны жыюны һәм чыгаруны оештыра;

- Жирлек территориясен төзекләндерүне һәм яшелләндерүне, Жирлек торак пунктлар чикләрендә урнашкан урманнардан файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэмин итә;

- торак пунктларда гражданның урамнарына, майданнарына һәм яшәү башка территорияләренә исемнәр бирүне, йортларның нумерациясен билгеләүне, урамнарны яктыртуны һәм урам исемнәре һәм йорт номерлары булган күрсәткечләр урнаштыруны тәэмин итә

7) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- жирлек территориясендә законнарның, дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә актларының үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дөүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;

- Жирлек чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм алардан килгән зыяннарны бетерүдә катнаша;
- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткөрүне тәмин итә;
- Жирлек территориясен һәм халкын табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклауны оештыра һәм гамәлгә ашыруны тәмин итә; гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурсларның жирле резервларын булдыруны тәмин итә;
- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән төрлө халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яисә килеп чыгу куркынычы турында вакытында хәбәр итүне һәм халыкка мәгълүмат бирүне тәмин итә;
- Жирлек территориясендә һәлакәт-коткару хезмәтләренең эшчәнлеген тәмин итә, тәмин итә;
- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыруны тәмин итә;
- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чараларны тормышка ашыруны тәмин итә;
- жирлек чикләрендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклауны һәм саклауны гамәлгә ашыра;
- жирлекнең шушы халкына мохтажларга карата федераль закон нигезендә опека һәм попечительлек урнаштыруга ярдәм итә;
- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне эзләүне һәм уздыруны оештыру һәм матди-техник тәмин итүне Жирлек чикләрен үзгәртү, Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне гамәлгә ашыра;
- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткөрүгә, спорт, тамаша кылу һәм башка массакүләм жәмәгать чараларын оештыруга бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;
- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган чараларны гамәлгә ашыра;
- 8) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән:
- жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларының исәбен алып бара һәм алардан тиешенчә файдалануны тәмин итә;
- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән төрлө тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;
- жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларынан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, Жирлек Советы карарлары нигезендә өстәмә файдалануны тәмин итә;
- жирле үзидарә органнары күрсәтелгән вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыру турында карар кабул ителгән очракта, жирлек федераль

законнар нигезендә үзләренә тапшырылмаган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнаша;

9) башка вәкаләтләр:

- җирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәэмин итә;

- федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләренә үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашыра;

-Гражданнарны әлегә Уставның 7 статьясындагы 1 пунктының 8, 9, 15 һәм 19 бүлекләрендә каралган Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында күчәргечләр өчен социаль әһәмияткә ия эшләренә (шул исәптән дежурстволарны) ирекле нигездә башкаруга җәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны уздыруны оештыра.

Социаль әһәмияткә ия эшләргә махсус һөнәри эзерлек таләп ителми торган эшләр генә кертеләргә мөмкин.

Социаль әһәмияткә ия эшләренә башкаруга хезмәткә сәләтле балигъ булган кешеләр җәлеп ителәргә мөмкин Җирлек халкының төп эшеннән азат булган яки укудан азат булган вақыты өч айга бер тапкырдан да артмаска тиеш. Шул ук вақытта социаль әһәмиятле эшләренә озынлыгы рәттән дүрт сәгатьтән артык була алмый;

-Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча башка вәкаләтләренә, законнарда, әлегә Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, Җирлек Советы, Җирлек башлыгы яисә җирле үзидарәнең башка органнары компетенциясенә җирлек Советы карарлары белән гамәлгә ашыра.

Статья 67. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару, халыкка җиткерү һәм үз көченә керү тәртибе

1. Җирлек Советы карарлары, әгәр карар үз карары белән башкасы билгеләнмәгән булса, кабул ителгән көннән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Салымнар һәм җыямнар турында Җирлекнең хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Җирлек Уставын кабул итү яисә әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карарлары федераль законда, әлегә Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2.Җирлек башлыгының, җирлек Башкарма комитетның хокукый актлары, әгәр актлар үзләре тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, имзалаган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль хокукый актлар аларны рәсми бастырып чыгарганнан һәм халыкка җиткәргәннән соң үз көченә керә.

4.Һәр муниципаль хокукый актта аның реквизитлары: исеме, аңа имза салу датасы (Җирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актлар өчен - шулай ук аны Җирлек Советы кабул иткән дата), теркәү номеры, хокукый актны имзалаган вазыйфаи зат исеме булырга тиеш.

5. Җирлек бюджеты турында, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында, аны юкка чыгару турында һәм аның гамәлдә булуын туктатып тору турында, җирле салымнар һәм җыямнар билгеләү турында карар, шулай ук Җирлек Советы, Җирлек Башкарма комитеты кабул иткән башка норматив хокукый актлар, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукый актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, аларны кабул иткән көннән алып җиде көн эчендә рәсми басылып чыгарга һәм халыкка җиткереләргә тиеш.

6. Шулай ук җирле референдумны билгеләү турында норматив булмаган хокукый актлар да Поселение чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору, Җирлек башлыгын сайлау,

Поселение бюджетының үтөлеше турында хисап һәм законнар нигезендә башка актлар һичшиксез рәсми бастырып чыгарылырга һәм халыкка игълан ителергә тиеш.

7. Законнар яисә әлеге Устав нигезендә рәсми бастырып чыгару һәм халыкка игълан итү мәжбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукый актлар, аларны чыгарган органнар яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары карары буенча бастырып чыгарылырга яисә халыкка житкерелергә мөмкин.

8. Басып чыгарганда һәм халыкка житкергәндә муниципаль хокукый акт реквизитлары, “Волжская Новь” район газетасының чыгу датасы, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштыру датасы, авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнашу датасы күрсәтелә.

9. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны рәсми бастырып чыгару аларның «Волжская новь» район газетасында тулы текстын бастырып чыгару яисә аларның тулы текстын Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Өстәмә муниципаль норматив хокукый актлар Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.

10. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны халыкка житкерү аларның тулы текстын жирлекнең торак пунктлары территориясендә мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән аларны гомуми мәгълүматларга житкерүдән гыйбарәт. Күрсәтелгән мәгълүмат стендлары, аларның урнашу урыннары жирлек советы тарафыннан раслана һәм жирлектә яшәүчеләрнең норматив һәм башка хокукый актлары тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актлар күрсәтелгән мәгълүмат стендларында аларны урнаштыру датасыннан 30 көн эчендә булырга тиеш.

Статья 88. Жирлек Уставы проекты эзерләү, кертү тәртибе Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр

1. Жирлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Жирлек Советы карары проекты Жирлек советы депутатлары, территорияль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданның инициативалы төркемнәре советына кертелергә мөмкин.

2. Жирлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты эзерләү өчен жирлек Советы карары белән махсус комиссия төзелергә мөмкин. Әлеге комиссия эшендә катнашу өчен Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары белгечләре, экспертлар чакырылырга мөмкин.

3. Жирлек уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Жирлек Советы карары проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, Жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән Билгеләнгән Устав проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибенең, жирлек Советының күрсәтелгән карары проектына карата тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибенең, шулай ук гражданның аны фикер алышуда катнашу тәртибенең бер үк вакытта бастырып чыгарылуы (халыкка житкерелүе) белән бастырып чыгарылырга тиеш. Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук жирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, устав (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы конституциясе (уставы) нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданның аны фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару, исәпкә алу таләп ителми.

4. Жирлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Жирлек Советы карары буенча аларны карау алдыннан жирлек Советы утырышында халык алдында тыңлаулар уздырыла, бу Уставның 19 статьясы нигезендә тыңланалар.